

Inventari Arxiu Històric Nacional (AHN) - Causes contra sodomites

Jacob Mompó Navarro

Id. 1 Lluís Aguilar

Localització: AHN, Inquisició, 559 : 1 / Inquisició, L. 936 : 84v

Lloc: València

Ofici: Forjador d'espases

Delicte: Sodomia

Condemna: 2 anys de desterrament

Anys: 1572

Testimonis:

Josep Agustí, fuster, 28 anys (denunciant)

Fra Pere Piçarro, 35 anys, (Còmplice)

Observacions:

Josep Agustí denuncia que en la barberia de Joan Núñez va fer amistat amb fra Pere Piçarro i un altre religiós (mínims del convent de Sant Sebastià). Allí discutien "de la gente valençiana y castellana, de la qual plática le pareció a éste que el dicho frai Pedro Piçarro abía quedado muy amigo d'este y le tomó de la mano". Piçarro va convidar Josep al convent i allí va descobrir que Piçarro i Aguilar eren amants.

En la declaració d'Aguilar, aquest diu "que el dicho fray Piçarro le abraçava y le besava en la boca diziéndole que qué era aquello -diziéndolo por su miembro- y que para qué lo quería. Y éste le respondía que para su muger, quando Dios se la diesse".

Acusació del fiscal:

1.- Aguilar tenia les claus de la cel·la de Pizarro. Aquest li les havia donades perquè Aguilar pogués entrar i eixir, menjar, beure i dormir allà.

2,- Aguilar ha comés moltes vegades, amb el frare però també amb altres "que el dicho religioso combidava para fines nefandos y carnales".

3,- "El modo que el dicho Luís hablava al dicho religioso mostrava que entre los dos havía algunas puterías y sensualidades".

4,- Masturbacions recíproques

5,- Aguilar va propiciar sensualment que el frare li pujara a sobre, els dos gitats, juntara els dos membres i els agafara amb les mans fent moviments "que suelen hazer quando alguno tiene trato carnal" i ejaculaven.

Relacionat amb el document AHN Inquisició, L. 936 : 84v. Apareix ací en la relació de l'Auto de Fe de València que va tindre lloc el dia de la Trinitat de 1572. El document menciona la seua condemna, 2 anys de desterrament per "molicias y torpezas".

Llengua: Castellà

Id. 2 Alí (nom de cristià, Andrés). Natural de: "Tozar, partido de los Gelbes"

Localització: AHN, Inquisició, 559 : 2

Lloc: València

Ofici: Esclau del majordom del virrei de València

Delicte: Sodomia

Condemna: 5 anys de galeres i 200 açots

Anys: 1580-1581

Testimonis:

Vicent Rastroll, corredor

Marco Marcelo

Mustafà, mosso de calleries, esclau del virrei. (Nom de cristià, Joan de Montcada)

Josep Carlino, "cavallerizo del virrei"

Catalina Sánchez, dona de Joan Francés, mosso de cavalls.

Joan de Mendoça, estudiant.

Ramon Francés i Joan de Caseras, mossos de cavalls

Observacions:

Vicent Rastroll diu que en un camp de Sant Joan de la Ribera (València), Alí, vestit de "fraileSCO" es va arrimar a ell "por detrás e por un agujero que éste tiene en los çaragiellas, cavalgó a éste por la trasera, metiendo su miembro viril en el culo d'este".

Marco Marcelo dóna fe del testimoni anterior i afig que ell mateix també va ser víctima d'Alí sota una morera "junto al Real".

El cirurgià de la Inquisició determinà penetració anal en ambdós denunciants.

Alí va nàixer a "Tozar, partida de los Gelbes" i feia 4 anys, mentre anava en una barca, va ser capturat per un capità de Malta (Braquies?). Aquest el va vendre al "Valio"? de Mallorca. Quan aquest va morir, Alí va passar a mossèn Ortiz, nebot de l'anterior, que era el majordom del virrei, com a lot de la seua herència.

Alí no entén castellà ni valencià. Parla i jura "en algaravia". Mitjançant un intèrpret, jura que no és cristià i, en principi, nega totes les acusacions. Després reconeix actes deshonestos (pol·lucions) únicament amb Marco Marcelo a canvi de diners.

Els inquisidors interroguen els següents testimonis sobre si sabien on es trobava Alí en el moment dels fets.

Mustafà declara no saber res del que li demanen.

Josep Carlino afirma que ell va endur-se els cavalls del virrei del Real perquè el riu amenaçava crescuda, mentre que Alí es va quedar allà.

Catalina Sànchez, dona de Joan Francés, mosso de cavalls, no recorda res.

Tampoc no saben res del que els demanen ni Joan de Mendoza, estudiant que viu a les quadres del virrei, ni els mossos de cavalls Ramon Francés i Joan de Caseras.

Com que Alí nega les acusacions principals, li administren el turment. En aquest cas, cordell (12 voltes de corda en una extremitat, generalment, el braç, poltre (Li donaren garrot a les quatre extremitats) i toca (4 gerres d'aigua sobre el drap que li posaren a la gola). Però tampoc no va admetre allò de què se l'acusava.

Tot i això, pel delicte que sí que va admetre (pol·lucions amb Marco Marcelo) el van condemnar a 5 anys de galeres i 200 açots que li van donar pels carrers habituals de la ciutat de València "cavallero en bestia de carga, espaldas desnudas".

Llengua: Castellà

Id. 3 Alí, natural de Turquia

Localització: AHN, Inquisició, 559 : 3

Lloc: València

Ofici: Esclau d'Anna Ribas, fornera

Delicte: Sodomia

Condemna: Relaxació. La condemna del còmplice foren 100 fuetades i contemplar en primera persona la mort a la foguera d'Alí

Anys: 1621

Testimonis:

Jaume Lleida (còmplice)

Luis Ribas (denunciant d'oïdes)

Francisco de Ribas (Testimoni d'oïdes)

Felip (testimoni presencial)

Clemente Bausa (no se sap)

Observacions:

Luis Ribas, escrivà, fill de la viuda Anna de Ribas, fornera, diu que Alí ha mantingut relacions sexuals amb Jaum Lleida, de 15 anys, natural de Morvedre.

Jaume declara que Alí, efectivament, va tindre accés carnal amb ell.

Francisco de Ribas, un altre fill de la fornera, explica que Felip, mosso criat de la família, li ha con-
tat que ha descobert els dos amants en ple acte.

Aquest Felip, d'origen francès, també testimonia el mateix davant la Inquisició.

Clemente Bausa, que està pres, ratifica punt per punt una declaració seua anterior que, malaura-
dament, no es conserva.

Alí afirma que no és cristià, fet que, a priori, el deixava fora de l'àmbit jurisdiccional de la Inquisi-
ció. No obstant això, el 4 de juliol de 1621, en Auto públic de la Fe, el rector de la parròquia de
Sant Llorenç va batejar Alí, a qui van posar el nom de Joan Felip. Foren padrins el marquès de Fa-
vara i la seua muller. Després del bateig, Alí fou relaxat a la justícia segleja i mort a la foguera.

A Jaume Lleida el condemnaren a 100 fuetades i obligat a veure la condemna d'Alí:

"que sea llevado en forma de condenado [...] a la parte donde se executare la condenación de Alí,
su cómplice".

Llengua: Castellà

Id. 4 Isabel Andreu

Localització: AHN, Inquisició, 559 : 4

Lloc: València

Ofici:

Delicte: Sodomia

Condemna: Absolta

Anys: 1587

Testimonis:

Juan Ochoa, mercader, (testimoni d'oïdes)

Isabel de Boya, viuda de Baltasar de Boya, velluter (testimoni d'oïdes)

Mariana Tarraçona, dona de Navarro, neboda d'Isabel de Boya, (testimoni d'oïdes)

Gerònima Rodríguez, viuda de Gaspar Restrojo (testimoni d'oïdes)

Maria Sanç, dona de Pere Aparici (testimoni d'oïdes)

Amador Álvarez, hostier, veí de Sant Joan de l'Hospital (testimoni d'oïdes)

Observacions:

El primer testimoni, Juan Ochoa, resident al C/ de la Bolseria de València, va vore que duien pres
un clergue que, segons aquells a qui va preguntar, el duien a la Inquisició "por una mugerçilla". Poc
després va vore Isabel Andreu que es comportava de manera neguitosa. Després de preguntar-li
què li passava, aquesta li va confessar que havia pecat (tot i que no tenia res a veure amb el cler-

gue que duien pres) i que havia anat a autodelatar-se a la Inquisició, però que allà no hi havia ningú. El motiu pel qual se sentia culpable era perquè "me lo an hecho por detrás" (l'autor d'aquesta acció era Lluís Margarit).

Els següents testimonis, tots d'oïdes, són, com l'acusada, veïns del fossar de Sant Andrés (excepte Amador, que viu a Sant Joan de l'Hospital), i donen compte d'allò que Isabel Andreu (l'Andreua) els ha contat.

L'acusada, de 20 anys, sense pares, neta de Pero Mínguez, declara que la tercera nit que va passar amb Lluís Margarit, mosso de la posada on aquest vivia, la va forçar a mantenir relacions sexuals de manera anal. Com que aquesta es va negar, Lluís li va pagar 8 reals i la va fer fora de la posada. Dos dies després, Lluís va anar a casa d'ella, tocant una guitarra, i li va dir "Amor, ¿quieresme besar el miembro? E hiço abajar a ésta de manera que ésta se lo besó". Llavors, ell va dur una cadira i li va dir que es recolçara al seient, que volia fer-li-ho "a la gatesca". Ella va accedir pensant que volia fer-ho "a la manera natural", però no va ser el cas, i Lluís va tornar a intentar-ho analment.

Com a conseqüència de l'esforç que Isabel va fer per tal d'impedir-ho, va caure malalta de febra i va acudir a l'hospital i "de la fuerça que abía hecho entiende que se le murió la criatura que tenía de 6 meses; y después á malparido otras dos, por qué se fue luego al ospital, donde estubo 2 meses. Y allí hechó a pedaços una criatura a poder de bebidas. Y después de salida de allí, hechó la criatura mayor. Y después, este sábado pasado hechó otro pedaço de carne con mucha sangre".

Finalment, el tribunal la va absoldre.

Llengua: Castellà

Id. 5 Isabel Maria Antolí

Localització: AHN, Inquisició, 559 : 5 i 6

Lloc: Ulldecona

Ofici: Monja

Delicte: Sacrilegi i pacte amb el dimoni

Condemna:

Anys: 1756

Testimonis:

Joan Alabart, rector d'Ulldecona

Observacions:

Els dos expedients contenen còpia dels informes que el rector d'Ulldecona, Joan Alabart, va enviar al Tribunal de València. Segons aquest, Maria Antolí feia rituals sacrílegs fent servir cinc formes consagrades. Una de les formes "se la pasó en sus partes con ànimo de tener acto carnal, en la forma y en Jesucristo, con ànimo de ofenderle más".

Aquest acte, segons sembla, el realitzava en venjança de Jesucrist perquè aquest no volia que ella mantingués relacions sexuals amb altres persones.

A més, va fer un pacte amb el dimoni, redactat amb la seua pròpia sang menstrual, juntament amb altres tres persones: Francesc Miralles, eclesiàstic; Joan Baptista Blasco, home casat i Don Blasco, metge, també casat. Amb tots tres va mantenir relacions carnals. La redacció d'aquest pacte deia: "Yo, sor Isabel Maria Antolí, me entrego toda en tus manos, el alma también, para que estés continuamente conmigo para fin de ofender a Dios en materias deshonestas".

L'acusada afirmava haver mantingut tracte carnal amb el dimoni, que se li apareixia, de cintura en amunt, en forma d'animal i, de cintura en avall, en forma d'home.

Llengua: Castellà

Id. 6 Pedro Lopo

Localització: AHN, Inquisició, L.936 : 75r

Lloc: Benimàmet

Ofici:

Delicte: Sodomia

Condemna: 6 anys de galeres i 200 fuetades

Anys: 1573

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe del 3 de maig de 1573. Condemnat per haver intentat el delicte de sodomia amb "un mochacho cristiano viejo en un mesón".

Llengua: Castellà

Id. 7 Joan Càrdenas, natural d'Alba de Tormes

Localització: AHN, Inquisició, L.936 : 81v

Lloc: València

Ofici: Religiós trinitari

Delicte: sodomia

Condemna: Relaxació

Anys: 1573

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 3 de maig de 1573. Fra Joan Càrdenas era frare trinitari i va apostatar. Mentre era frare, va cometre sodomia com a agent i com a pacient en diverses ocasions; després de deixar la religió, moltes vegades més.

A l'auto de Fe va ser públicament degradat i, després, entregat a la justícia seglar.

Llengua: Castellà

Id. 8 Joan Montero, natural de Granada

Localització: AHN, Inquisició, L.936 : 81v i 82r

Lloc: Sevilla

Ofici: Religiós trinitari

Delicte: Sodomia/Luterà

Condemna: Relaxació

Anys: 1573

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 3 de maig de 1573. Fra Joan va cometre el delicte de sodomia amb un altre religiós en diverses ocasions, essent agent i, també, pacient. El mateix any, però, ja va ser absolt en la Sala del Secret per Luterà (Inquisició, L936 : 82r).

Llengua: Castellà

Id. 9 Pedro Puig Ferreres

Localització: AHN, Inquisició, L.936 : 84v

Lloc: València

Ofici: Religiós. Ermità de l'ermita de la Misericòrdia (?)

Delicte: Sodomia

Condemna: Desterrament perpetu

Anys: 1573

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 3 de maig de 1573. A mossén Pedro Puig li van obrir procés perquè, mentre dormia amb un "mochacho, pasó con él algunas torpezas y poluciones".

Llengua: Castellà

Id. 10 Joan Carbó, natural de Villarlengo

Localització: AHN, Inquisició L.936 : 109r

Lloc: València

Ofici: forner

Delicte: Sodomia

Condemna: 100 fuetades i desterrament perpetu "y no más por ser menor".

Anys: 1574

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 24 de juny de 1574. Confessa haver mantingut relacions sexuals amb dos homes. Després rectifica i diu que els dos ho van intentar amb ell, però sense aconseguir-ho.

Llengua: Castellà

Id. 11 Joan Navarro

Localització: AHN, Inquisició L.936 : 109v

Lloc: València

Ofici: "bohoner" (?)

Delicte: Sodomia

Condemna: 100 açots i desterrament, i no més per ser menor.

Anys: 1574

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 24 de juny de 1574. Joan, menor d'edat, va ser condemnat per haver intentat mantenir relacions sexuals amb un altre menor.

Llengua: Castellà

Id. 12 Tomàs, natural de Gènova

Localització: AHN, Inquisició L.936 : 109v

Lloc: València

Ofici: "Torçedor de seda"

Delicte: Sodomia

Condemna: 100 açots i desterrament perpetu, i no més per ser menor

Anys: 1574

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 24 de juny de 1574. Tomàs, menor d'edat, va ser condemnat per intentar mantenir relacions sexuals amb un home, a més de trencar la porta de la seua cel·la.

Llengua: Castellà

Id. 13 Sancho Caxona, natural de Sicília

Localització: AHN,Inquisició L.936 : 109v

Lloc: València

Ofici: Mariner

Delicte: Sodomia

Condemna: 100 açots i desterrament perpetu

Anys: 1574

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 24 de juny de 1574. Condemnat per intent de relacions sexuals amb un altre home.

Llengua: Castellà

Id. 14 Joan Andrés

Localització: AHN,Inquisició L.936 : 109v

Lloc: València

Ofici: Llister

Delicte: Sodomia

Condemna: 200 açots, confiscació de la meitat dels seus béns i galeres a perpetuïtat

Anys: 1574

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 24 de juny de 1574

Llengua: Castellà

Id. 15 Alonso Garcia, natural de Noguera (Aldea d'Albarrasí)

Localització: AHN,Inquisició L.936 : 109v

Lloc:

Ofici: Llaurador

Delicte: Bestialisme

Condemna: 100 fuetades i 3 anys de galeres

Anys: 1574

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 24 de juny de 1574. Alonso confessa haver mantingut relacions sexuals amb una gossa. Després rectifica i afirma haver-ho intentat sense èxit.

Llengua: Castellà

Id. 16 Bartolomé Xuàrez, natural d'Allende.

Localització: AHN, Inquisició L.936 : 113v

Lloc: València

Ofici: Esclau

Delicte: Sodomia i bestialisme

Condemna: Relaxació

Anys: 1574

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 24 de juny de 1574. Bartolomé era cristià nou (morisc), esclau d'Andrés Hernández, torcedor de seda. Acusat d'haver comés moltes vegades i en molts llocs els delictes de sodomia i bestialisme.

Llengua: Castellà

Id. 17 Gil Almúnia

Localització: AHN, Inquisició L.936 : 113v

Lloc: València

Ofici: Sagristà

Delicte: Sodomia

Condemna: Relaxació

Anys: 1574

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 24 de juny de 1574. Gil va ser acusat d'haver comés en diferents ocasions el delict de sodomia, essent sempre agent.

Llengua: Castellà

Id. 18 Joan Martí, natural de Barbaria (Marroc)

Localització: AHN,Inquisició L.936 : 114r

Lloc: València

Ofici: Esclau

Delicte: Bestialisme

Condemna: Relaxació

Anys: 1574

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 24 de juny de 1574. Joan Martí, cristià nou, esclau de Josep Planes, veí de València, condemnat «por haver cometido el pecado de bestialidad».

Llengua: Castellà

Id. 19 Joan de Medina, natural d'Àvila

Localització: AHN,Inquisició L.936 : 114r

Lloc: València

Ofici: Fosser

Delicte: Sodomia

Condemna: Relaxació

Anys:

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 24 de juny de 1574. «Joan de Medina, fossero, natural de Ávila y vezino de Valencia, por haver cometido muchas vezes y con diversas personas el delito contra natura de sodomia siendo agente y paçiente. Relaxado en persona al braço e Juscicia seglar con confiscación de bienes».

Llengua: Castellà

Id. 20 Joan Baptista Tafolla

Localització: AHN,Inquisició L.936 : 114r

Lloc: Alzira

Ofici: Velluter

Delicte: Sodomia

Condemna: Relaxació

Anys: 1574

Testimonis:

Fra Miquel de Morales (Id. 21)

Joan Ximénez (Id. 43)

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 24 de juny de 1574. «Joan Baptista Tafolla, vellutero, vezino de Alzira, por haver cometido con muchas personas y en diversos días el crimen nefando de sodomia siendo agente y paçiente. Relaxado en persona al braço e Juscicia seglar con confiscación de bienes».

Joan Baptista Tafolla acudeix voluntàriament i espontània per a confessar els seus delictes. Les seues confessions inicien els processos de fra Miquel de Morales (Id. 21) i de Joan Ximénez (Id. 43).

Llengua: Castellà.

Id. 21 Miquel de Morales

Localització: AHN,Inquisició, 560 : 12 / Inquisició L.936 : 114r

Lloc: Alzira

Ofici: Religiós trinitari

Delicte: Sodomia

Condemna: Relaxació

Anys: 1574

Testimonis:

Baptista Tafolla (Còmplice/delator)

Joan Montboí (Còmplice)

Antoni Marco (Còmplice)

Joan de Joazbet, àlies Azmet (Còmplice)

Observacions:

"Fray Miguel Morales, alias Salvador, frayle professo de la orden de la Santíssima Trinidad, conventual en el monesterio de Sant Bernardo en la villa de Alzira, subdiácono, por haver cometido el delito contra natura muchas vezes y con diversos hombres y en diversos lugares y algunas vezes en

su propio monesterio, siendo siempre paçiente. Relaxado en persona al braço e Juscicia seglar" (Relació de l'Auto de fe de 24 de juny de 1574: Inquisició L.936 : 114r). El seu procés complet a AHN,Inquisició, 560 : 12.

Llengua: Castellà

Id. 22 Pedro Montboí

Localització: AHN,Inquisició L.936 : 126r

Lloc: Algemesí

Ofici:

Delicte: Sodomia

Condemna: Relaxació

Anys: 1575

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 14 d'agost de 1575. «Pedro Monboí, vezino de Algemezí, por haver cometido el peccado neffando contra natura. Relaxado en persona al braço seglar y confiscándole todos sus bienes».

Llengua: Castellà

Id. 23 Pedro Pasqual, natural de França

Localització: AHN,Inquisició L.936 : 126r

Lloc: València

Ofici: Forner

Delicte: Bestialisme

Condemna: Relaxació

Anys: 1575

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 14 d'agost de 1575. «Pedro Pasqual, francès, panadero, residente en Valencia, por haver cometido el pecado bestial contra natura. Relaxado en persona a la Justícia e braço seglar».

Llengua: Castellà

Id. 24 Joan Aguilar

Localització: AHN,Inquisició L.936 : 151r

Lloc: Çorita, de Morella

Ofici: Pastor

Delicte: Bestialisme

Condemna: Relaxació

Anys: 1577

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 18 d'agost de 1577. «Joan Aguilar, resident en Çorita de Morella, por aver cometido el delito de bestialidad muchas vezes con ovejas, cabras y perras, fue relaxado al braço seglar».

Llengua: Castellà

Id. 25 Joan «Negro»

Localització: Inquisició L.936 : 151r

Lloc: València

Ofici: Esclau de Baltasar Aznar, mercader de València

Delicte: Bestialisme

Condemna: Relaxació

Anys: 1577

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 18 d'agost de 1577. «Joan, negro, esclavo de Baltasar Aznar, mercader de Valencia, por aver cometido el delito de bestialidad con una burra. Fue relaxado al braço seglar».

Llengua: Castellà

Id. 26 Estevan Bruno, natural de França

Localització: AHN,Inquisició L.936 : 187r

Lloc: Almassora

Ofici: Carreter

Delicte: Bestialisme

Condemna: 200 fuetades y galeres perpètues

Anys: 1578

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 24 d'agost de 1578. «Estevan Bruno, carretero, de nación francés, vezino de Almagora, fue preso por el dicho de un testigo que dixo aberle visto cometer el peccado de bestialidad con una mula. Confesolo. Doçientos açotes y galeras perpetuas. No fue relaxado por ser muchacho de diezyocho años».

Llengua: Castellà

Id. 27 Bartolomé Soriano

Localització: AHN,Inquisició L.936 : 188r

Lloc: Tramacastiel (Terol)

Ofici:

Delicte: Bestialisme

Condemna: Relaxació

Anys: 1578

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 24 d'agost de 1578. «Bartholomé Soriano, vezino de Tramacastiel, por aber cometido muchas bezes el peccado bestial contra natura. Relaxado a la Justicia y braço seglar».

Llengua: Castellà

Id. 28 Juan Sirac, natural de França

Localització: AHN,Inquisició L.936 : 235vr

Lloc: Cabanes

Ofici:

Delicte: Bestialisme

Condemna: 300 fuetades y galeres perpètues

Anys: 1579

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 29 de setembre de 1579. «Juan Sirac, àlias Sanpau, francès, residente en Cabanas, fue preso por dicho de un testigo de vista e dos de auditu que havia tenino açeso con una cabra. Negolo, hizo defensas, votose a diligencias. Dixo no ser acto para ello. Reconoçido por expertos, declararon ser acto, continuáronse, confesó que haziendo lo que podía havia cometido el delito. Trezientos açotes, galeras perpetuas».

Llengua: Castellà

Id. 29 Antón Escolano

Localització: AHN,Inquisició L.936 : 126r

Lloc: Villaroya de los Pinares (Terol)

Ofici: Teixidor

Delicte: Bestialisme

Condemna: Relaxació

Anys: 1579

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 29 de setembre de 1579. «Antón Escolano, texedor, vezino de Villaroya de los Pinares, fue preso por dicho de dos testigos que le vieron tener açeso con una baca. Confesolo. Fue relaxado a la Justicia y braço seglar».

Llengua: Castellà

Id. 30 Antón Pasqual

Localització: AHN,Inquisició L.936 : 310v

Lloc: Tortosa

Ofici:

Delicte: Bestialisme

Condemna: Relaxació

Anys: 1581

Testimonis:

Observacions:

Relació de l'Auto de Fe de 10 de setembre de 1581. «Antón Pasqual, natural catalán, avitante en Tortosa, fue preso por un testigo que le avía visto tener parte bestial con una cabra. Confesó el delito pero que *non emisit semen in vase animalis*. Votose sobre esto a diligencias. Confesó *quod immisit pudendum et emisit semen intra vas capre*. Fue relaxado a la Justicia seglar».

Llengua: Castellà

Id. 31 Gregori Xeus

Localització: AHN,Inquisició , 560: 17 / AHN,Inquisició L.936 : 352r

Lloc: Antella

Ofici:

Delicte: Sodomia

Condemna: Relaxació

Anys: 1581

Testimonis:

Pedro Villena, natural d'Aiora (delator)

Joan Bellot, morisc, veí d'Anna (còmplice)

Bernat Ribas, familiar de la Inquisició, veí de València

Lucas de Ródenas, agutzir d'Anna

Observacions:

Pedro Villena, natural d'Aiora, està pres a la presó secreta de València per blasfèmia heretical. En una audiència testifica que feia huit anys, en Anna, va vore amagats en un camp de dacsa alta a Gregori Xeus i Joan Bellot «el Turco», ambdós moriscos, mantenint relacions sexuals. Quan es van vore sorpresos, van convidar Pedro Villena a tindre part, però ell s'hi va negar.

Segons sembla, Gregori Xeus ja havia complit condemna de 10 anys de galeres per homicidi.

El procés conté confessions extrajudicials de Joan Bellot mentre els oficials Bernat Ribas i Lucas de Ródenas transportaven per separat, en dos carros diferents, Bellot i Xeus a la presó de València.

En la primera audiència, Gregori explica que feia 9 anys, Bernabé de Borja, senyor d'Anna, l'havia condemnat a galeres per un crim que no havia comés. Després de complir galeres, va tornar a Anna i, poc després, es va casar a Antella. Pel que fa al delicte de què l'acusen, Gregori ho nega tot. Diu que Pedro Villena és enemic seu i l'ha acusat falsament. L'acusat presenta testimonis, veïns d'Anna i Énguera que donaran fe de l'enemistat entre ambdós. La Inquisició desestima les defenses. Davant la negativa de Gregori Xeus, demanen l'aplicació del turment. Durant aquest, Gregori comença negant-ho tot. Però acaba confessant les relacions sexuals amb Bellot. Finalment, és declarat culpable i relaxat a la justícia seglar.

Relació de l'Auto de Fe de 19 de juny de 1581. «Gregorio Xeus, vezino de Antella, fue preso por un testigo que le vio cometer el delito de sodomía con otro moço. Sobrevínole otro testigo cómplice paciente. Negolo. Hiziéronse diligencias. Confesó el delito. Relaxado con confiscación de bienes y costas»(AHN,Inquisició L.936 : 352r). El procés complet a AHN,Inquisició, 560 : 17.

Llengua: Castellà, Català (un fragment breu sobre legislació foral), Llatí

Id. 32 Joan Nolasco

Localització: AHN,Inquisició, 560 : 16

Lloc: Borriana

Ofici: Religios de l'ordre de la Mercè. Mestre de novicis

Delicte: Sodomia

Condemna: Suspensa

Anys: 1689-1690

Testimonis:

fra Jaume Blanc, denunciant

fra Jaume Valera

fra Mateu Bèrnia

fra Josep Burguet

fra Carles Sancho

fra Isidre Montaner

Observacions:

Jaume Blanch, predicador i religiós de l'orde de Nostra Senyora de la Mercè, conventual en el convent de Borriana, escriu una carta als inquisidors en què demana que li concedisquen audiència.

Demana audiència per descarregar la seua consciència i explicar que, entorn l'any 1668, essent aquest novici, era mestre seu fra Joan Nolasco Riçon, que en els moments dels fets era provincial de l'orde. Durant el temps del noviciat del testimoni "se decia entre todos que estaba sodomíticamente amancebado con fray Jaime Valera [llavors, novici], religioso profeso, y que todos los días se conocían sodomíticamente". Cita com a testimonis d'oïdes d'aquella època a "fray Vicente Bolta, lector conventual al presente en Origüela, fray Ignacio Ximénez de Escobar, no sabe donde está conventual, fray Raimundo Badia, lector, y Pedro Nolasco, entonces profeso [...] y que, viendo éste certificarse, y teniendo su celda inmediata a la de el maestro de novicios, dividida solo con un tabique [...] oyó que dicho Valera decía 'aspacio, padre maestro, que me rompe el orificio".

Igualment explica que, per tal d'assegurar-se'n, "tocó éste la campanilla que hay en la puerta de dicho novicio, y, siendo como era entonces portero de aquella puerta, subió al Profesado. Y abriendo una ventanilla que caía dentro de la celda de dicho Valera, le vio tendido boca baxo en carnes sobre su cama, y a dicho maestro Riçon arromangado y encima de él por la parte preportera, reconociendo por los movimientos que hacía y la postura en que estaba, que cometía el pecado sodomítico".

Segons aquest testimoni, temps després, quan li van donar lectorat a Valera al monestir del Puig, fra Joan Nolasco anava moltes vegades a visitar-lo i pernoctava a la seua cel·la. També afirma que fra Joan Nolasco va intentar tenir part amb ell, besant-lo i tocant-li els genitals, però que aquest s'hi va negar.

Pels volts de l'any 1670, ara en Sogorb, fra Joan seguia exercint de mestre de novicis i tenia com a amant a fra Mateu Bèrnia. Després faria el mateix amb fra Josep Burguet. Bèrnia, ressentit d'això, va publicar les seues relacions amb fra Joan Nolasco i com ara les mantenia amb fra Josep Burguet.

Declara també que, poc després, fra Joan va sol·licitar l'accés carnal a Carles Sancho, que es va negar. Segons el testimoni, arran d'aquesta negativa, l'acusat va tractar tan malament el novici Sancho, que aquest va morir d'una calentura.

Entre la llista d'amants que aporta el testimoni figurava també fra Isidre Montaner, resident al Puig.

Jaume Blanc afirma que no ho ha denunciat abans per les pressions i amenaces de fra Joan Nolasco.

Llengua: Castellà

Id. 33 Benito Company, veí de València

Localització: AHN, Inquisició, 560 : 3

Lloc: Xàtiva

Ofici: mestre escultor

Delicte: Sodomia

Condemna: Absolt, advertit que, si reincideix, serà castigat severament.

Anys: 1768-1769

Testimonis:

-Pedro Juan Serra, solter, resident a Xàtiva, aprenent d'albeitar.

-Dos germans, Vicent i Josep, fills de Tomàs i Antònia, corretgers, que vivien a Xàtiva i ara a València.

-Lluís, fill de Gaspar, sastre, de Xàtiva

-Manuel, aprenent de teixidor de lli, de Benigànim.

Observacions:

Benito Company, de 14 anys, era estudiant de Dibuix a la Real Acadèmia. Era fill de Cristòfor Company, mestre escultor, i Benita asqual, tots veïns de la parròquia de Sant Llorens de València. El 16 de maig de 1769 va demanar audiència per confessar espontàniament que l'any anterior, residia temporalment a Xàtiva, plaça de Sant Francesc, junt amb els seus pares.

En aquella mateixa plaça vivia Pere Joan Serra, albeitar, que tenia un fill del mateix nom i aprenent de la mateixa professió, de 16 anys. Pel temps de la collita de blat, el compareixent, junt amb els còmplices, pujaven el blat a la cambra de Pere Joan Serra. Allí jugaven, menjaven meló d'Alger i,

en diverses ocasions, es despullaven i es tocaven mútuament de manera deshonest.

Fins que un dia, Joan "hijo del albeytar, comenzó a tirarlos tendidos boca abajo sobre el trigo y a sodomizarlos introduciéndoles su miembro viril por el ojo preportero". Després, el declarant va fer el mateix amb Vicent, el corretger, i aquest amb ell.

Llengua: Castellà

Id. 34 Pelegrín Esparsa

Localització: AHN,Inquisició, 560 : 4

Lloc: València

Ofici: Menador de torn de seda

Delicte: Sodomia

Condemna:

Anys: 1784

Testimonis:

Joaquim Doral, velluter

Observacions:

Joaquim Doral, en el moment dels fets, estava pres a la presó de Sant Narcís i va demanar audiència per delatar Peregrí Esparsa, cunyat seu per ser germà de la dona del declarant.

El testimoni afirma haver mantingut relacions extramaritals amb la dona del seu cunyat, Clara Hernández. Els dos "invocavan al Diablo para que le transportare a parte no conocida para usar con libertad de sus deshonestidades".

Així mateix, declara que Clara Hernández li va confessar que l'acusat, el seu marit, havia consumat, amb tot efecte, l'acte sexual amb ella, en diverses ocasions, de manera anal.

L'expedient conté únicament les declaracions espontànies de Joaquim Doral.

Llengua: Castellà

Id. 35 Melchor Armengol

Localització: AHN,Inquisició, 559 : 7

Lloc: Bot, Gandesa, Tortosa

Ofici: Religió

Delicte: Sodomia

Condemna: Degradació, 3 anys de galeres i desterrament perpetu. A petició de l'acusat, li comuten la pena per desterrament perpetu de tots els regnes d'Espanya

Anys: 1613-1615

Testimonis:

Mossèn Joan Sabater (denuncia)

Mathias Cabrera Major (propietari d'un hostel on solia allotjar-se l'acusat quan anava a Tortosa)

Catherina Chivi (serventa a l'hostal de l'anterior)

Mathias Cabrera menor (fill de l'hostaler)

Càndia Cabrera (germana de l'anterior)

Jerònima Merla (dona de l'hostaler)

Observacions:

Els testimonis declaren que el rector solia pernoctar a l'hostal quan anava a Tortosa. Alguns diuen que alguna vegada anava amb un mosso, d'altres no saben res.

Agustin Villavert (confessa actes deshonestos amb el mossèn) Mossèn Joan Sabater, rector de Gandesa, denuncia a la Inquisició que Domingo Pallarés, teixidor de lli, i Joan Albadilla, llaurador, naturals de Bot, pensant-se que era comissari de la Inquisició, que Joan Pau Amades, llaurador de Bot, els havia dit que el seu nebot, Agustinet, li havia dit que el rector de Bot era el seu "maridet".

Joan Pau va interrogar Agustinet, que era escolà, i aquest li va dir que mantenia relacions amb el rector i que aquest el tractava "como si fuera su mujer" (f.9r).

Segons sembla, el rector feia el mateix amb Lorençillo, fill de Joan Altadill.

La defensa del rector incideix que és familiar d'un famós bandoler enemic del bàndol de què són simpatitzants la majoria de testimonis. Després del turment, l'acusat no confessa.

Llengua: Castellà

Id. 36 Sebastià de Brito

Localització: AHN, Inquisició, 559 : 8

Lloc: València

Ofici:

Delicte: Casar-se estant ordenat

Condemna: 10 anys de reclusió al monestir del Carme de València

Anys: 1574

Testimonis:

Fra Miquel de Carrança (provincial dels carmelites)

Fra Nicolàs Escrivà (prior del convent del Carme de València)

Observacions:

Fra Miquel de Carranxa, doctor en Teologia i vicari i provincial de l'orde (Carmelites) explica a la Inquisició que fa tres dies havia rebut carta del prior del convent del Carme (València), fra Nicolàs Escrivà, en què li explicava que fra Sebastià de Brito feia un any que residia al convent del Carme de Xàtiva. Explica en aquella carta que fra Sebastià, essent frare profés i de missa en la província d'Andalusia, s'havia casat a Valladolid i allí va ser pres i penitenciat en Auto de fe: que estigués pres 6 anys al monestir de Sant Pau de La Moraleja. D'allí, Sebastià es va escapar. Així doncs, fra Miquel de Carranxa va anar a Xàtiva i el va detindre.

Sebastia explica a fra Miquel que va fugir de La Moraleja per les penes que allí passava i es va refugiar a Xàtiva, des d'on tenia pensat anar a Roma a demanar misericòrdia al papa.

Segons la declaració del discurs de vida de Sebastià, aquest va nàixer a Safra, als 15 anys va anar a Portugal, a casa d'un oncle seu. D'allí anà a Sevilla, on va prendre l'habit al monestir del Carme. Després va anar donant tombs: Alhora, Carmona, Granada (on va ser ordenat d'epístola), Sevilla, Alcalà de Guadaira (al monestir de Santa Llúcia), Còrdova, Toledo, Burguillos (on va ser ordenat de Missa), Còrdova i Jaen. De Jaen se'n va anar a Medina del Campo, a un hostel prop de la porta d'Àvila i allà es va llevar l'habit. De Medina del Campo anà a Valladolid, on treballava de sastre i on es va casar amb Catalina. Fins que un dia va ser descobert i denunciat per un conegut.

Llengua: Castellà

Id. 37 Andres Calbo i Manuel Bustamante

Localització: AHN,Inquisició, 559 : 9

Lloc: Castelló de la Plana

Ofici: Soldats (desertors)

Delicte: Sacrilegi

Condemna:

Anys: 1723

Testimonis:

Observacions:

Andrés Calbo i Manuel Bustamante, soldats desertors, van furtar cavalls a Morella. En la fugida van ser ferits. Bustamante, el més greu, va confessar mentre es curaven que havien furtat dues formes consagrades de l'Església de Castelló de la Plana. El vicari ho va denunciar i els van obrir un procés. Calbo diu que havien furtat les formes per tal de poder desertar sense que els feriren.

Llengua: Castellà

Id. 38 Pedro de Alcàntara

Localització: AHN,Inquisició, 559 : 10

Lloc: Orxeta

Ofici: Soldat

Delicte: Sacrilegi

Condemna:

Anys: 1764

Testimonis:

Observacions:

El procés conté totes les investigacions que els inquisidors van fer sense èxit per determinar d'on era natural. Però la majoria de testimonis diuen que era de Carlet. Pedro de Alcàntara, fugint no se sap exactament de qui (algun testimoni diu que, segurament, era un soldat desertor) es va refugiar a l'església d'Orxeta. Allí, com que tenia fam, es va beure el vi i menjar les sagrades formes. Per això li obrin procés. Un testimoni, que el custodiava per ordre de l'alcalde mentre venien els inquisidors a per ell, diu que l'acusat cantava les següents coples:

"Santísimo sacramento, la hostia sagrada, en el cáliz se engendra, la sangre mala" (f. 63r)

"Jesuchristo me llama. ¿Qué me querrá dar? El bocado divino que está en el altar" (f. 63v)

"Arrodíllate, guapo, que alzan la hostia. Dios está en el cielo, y en ella propia" (f. 63v)

Llengua: Castellà

Id. 39 Pere Llombard

Localització: AHN,Inquisició, 559 : 11

Lloc: València

Ofici: Religiós agustí

Delicte: Casar-se estant ordenat i fer missa sense poder fer-ne

Condemna: 6 anys de galeres

Anys: 1574

Testimonis:

Vicente Carbonell (denunciant)

Fra Baptista Burgos (denunciant)

Observacions:

Llengua: Castellà

Id. 40 Pere Mateu

Localització: AHN,Inquisició, 559 : 12

Lloc: València

Ofici:

Delicte: Judaitzant i sacríleg

Condemna:

Anys: 1519

Testimonis:

Observacions:

Va ser processat per judaïtzant. A més, va ser processat per sacrilegi perquè tenia en possessió una afamada imatge d'una verge que era propietat d'un convent de monges. Segons l'acusat, ell resguardava la imatge amagada a sa casa a petició de la prioressa.

Llengua: Català, castellà, llatí

Id. 41 Domingo Pérez

Localització: AHN, Inquisició, 559 : 14

Lloc: Albarrasí

Ofici:

Delicte: Mahometà

Condemna: Reconciliat. 100 fuetades, cavaller en bèstia de càrrega pels carrers acostumats de la ciutat

Anys: 1539

Testimonis:

Observacions:

Únicament es conserva la sentència

Llengua: Castellà

Id. 42 Joan Roger i Bertran Cortés, naturals de França

Localització: AHN, Inquisició, 559 : 15

Lloc: Borriana

Ofici:

Delicte: Sacrilegi

Condemna: Amonestats a la sala del Tribunal. Que senten allà una missa en hàbit de penitent. Desterrats dos anys de Borriana.

Anys: 1601

Testimonis:

fra Jeroni Esteban

fra Jaume Alapont

Pere Navarro

fra Melcior Anglés

Observacions:

Els testimonis denunciaren que dos francesos han combregat sense haver confessat els seus pecats. A més, just abans de combregar, havien menjat pa i begut aigua i vi. Els fets van passar al convent de Sant Mateu de Borriana el dia de la festivitat de santa Caterina.

Els dos acusats, com que són francesos, "por ser los sujetos de la calidad que son", són sospitosos de luteranisme i haver comés sacrilegi per burlar-se de la religió catòlica.

Llengua: Castellà

Id. 43 Joan Ximénez

Localització: AHN, Inquisició, 559 : 16

Lloc: València

Ofici: Despenser, escuder de mossèn Pere Perpinyà, ciutadà de València i senyor de Miraflores

Delicte: Sodomia

Condemna: Relaxat en efígie

Anys: 1574

Testimonis:

Joan Baptista Tafolla (Id. 20)

Observacions:

Joan Baptista Tafolla va declarar el 22 d'abril de 1574 haver mantingut relacions sexuals amb Joan Ximénez.

«por el tiempo que su magestad estuvo en esta ciudad [València], que avrá diez años, estando éste en la yglesia mayor de esta ciudad, se allegó a él un hombre viejo que se dize Ximénez, que no le sabe el nombre propio, qu·está ya cano, aunque no del todo, bien barbado, alegre de cara y redonda, que servia al presente de comprador (y luego dixo entonçes) de un cavallero o çiudadano, que heran padre e hijo, que bive como van de San Salvador al Temple, antes de llegar a una tienda qu·está enfrente del Temple, al cantón de una callejuela, qu·está çerca de la dicha tienda, la qual callejuela va a salir a la muralla; y estos días le á topado en la plaça comprando, que debe de estar en la dicha casa o en otra por comprador. El qual dicho Ximénez llevó a éste a su casa y le hizo muchos halagos y le dio de comer y le metió la mano en los çaragüelles y le tomó el miembro genital d' éste y le fizo hechar simiente [...] Después, a cabo de pocos días, el dicho Ximénez llamó a éste y le metió en un aposento de la casa de dicho su amo y le escondió que ninguno lo viese, y le acostó con él en su cama. Y estando desnudos, el dicho Ximénez cometió con todo efecto el crimen de sodomía contra natura muchas vezes en diversos días en tiempo de dos meses que durmió con el

dicho Ximénez; que serían más de veynte vezes, siendo éste paçiente y consintiente y el dicho Ximénez, agente.

Y después de venido de Italia éste, que avrá quatro años, el dicho Ximénez ymportunó que fuese a su casa. Y éste fue, y de día, en su aposento de la casa del dicho su amo, aviendo çerrado la puerta, el dicho Ximénez cometió con todo efecto con éste, una sola vez, el delicto de sodomía, siendo éste paçiente e consintiente, y el dicho Ximénez, agente.

Y después, desde á pocos días, éste tornó a la casa e posada del dicho Ximénez, siendo de día, en el dicho aposento, estando éste desatacado, el dicho Ximénez quiso cometer el delicto de sodomía contra natura con éste. E queriéndolo efectuar, antes de cumplillo, el dicho Ximénez hechó siemiente fuera de la persona de éste» (2r-3r).

El 23 d'abril detene Ximénez, i li prenen la primera declaració el 26 d'abril. En aquella ocasió afirma desconéixer el motiu pel qual está pres. Explica el discurs de la seua vida (6r).

El 27 d'abril li fan la segona monició, i diu:

«que ninguna cosa á acordado, que no ha estado para pensar en ello porque ha pensado morirse esta noche. Que le den algunos días de tiempo para lo pensar» (7v).

Aquell 27 d'abril per la vesprada, l'inquisidor Joan de Rojas visitava les cel·les quan va vore Ximénez gitat i despullat, sense haver menjat res. L'inquisidor es va interessar pel seu estat i l'acusat li va dir que es trobava tan malament que no havia pogut menjar. Joan de Rojas:

«le aconsoló y le dixo que comiese y se alegrase y no pensase en nada, qu·el demonio le traýa en aquello, y que se encomendase a Dios y se alegrase y tuviese buen esfuerço, que para los trabajos y afliçiones hera menester el buen ánimo» (8r-8v).

L'endemà, 28 d'abril, l'alcaid, Miguel Ángel Oñate, irrompia a l'audiència del Tribunal per tal d'explicar que el seu ajudant, Pere Vicent Gasull, va vore que Ximénez:

«estava muerto y aorcado de una estaca o pedaço de madero donde cuelgan la ropa, que para ello havia hecho de un pedaço de lienço un cordón, el qual le tenía pasado por la garganta y atado al dicho palo» (9r).

Així i tot, el 30 d'abril, el fiscal feia la seua acusació:

«como el dicho Joan Ximénez sospechase a lo que sea de creer que estuviese preso por los susodichos delictos de sodomía contra natura, de temor del castigo y pena que por ellos se havía de dar, estando en su aposento y cárcel, con un paño de lienço, revuelto un cordel al dicho paño y con dos çintas de hiladillo negro, todo junto torçido, se ahorcó y colgó de un palo que estava en la pared de la dicha su cárçel [...] Y como haviéndiose el susodicho muerto y desesperado de terror del castigo y pena que se le havía de dar, se á visto haver confessado los delictos de que está atestiguado» (16r).

Al delicte de sodomia, doncs, s'afegia el del suïcidi; així que el fiscal demanava que

«por el dicho delito de sodomia contra natura como por la atroçidad del delicto de su desesperación» (16v), se li confiscaren tots els béns i fóra relaxat en efígie. A més, van publicar un edicte contra la memòria i fama de Ximénez, tant a la catedral com a la parròquia de Sant Esteve, d'on

era parroquià Ximénez.

Llengua: Castellà

Id. 44 Cosme Royo

Localització: AHN,Inquisició, 5311 : 1

Lloc: València

Ofici: Prevere

Delicte: Judaitzant

Condemna:

Anys: S.D.

Testimonis:

Observacions:

«Lo dit Cosme Royo, essent cristià batejat i per tal tengut i reputat, havia passat a los ritus, preceptes i cerimònies de la ley de Moyssés [...] en especial, que los divendres al vespre agranava la casa y encenia los cresols amb meches noves y posava en la taula tovalles netes per guarda y observava el disapte».

A més, Cosme Royo, tot i ser prevere i oficiava missa, tenia amistat amb una dona amb qui mantenia relacions carnals. Igualment, l'acusaven d'haver dit paraules hereticals des de l'altar.

L'expedient només conserva 2 fulls útils de quatre.

Llengua: Català

Id. 45 Andrés Marques, natural de Múrcia

Localització: AHN,Inquisició, 5323 : 35

Lloc: Alberic

Ofici: Religiós mercenari

Delicte: Incompliment de condemna i fuga

Condemna:

Anys: 1714

Testimonis:

Observacions:

Fra Andrés Marques estava complint condemna de reclusió a un convent de Murcia, imposada pel Sant Ofici. En desembre de 1713, el religiós es va fugar i la inquisició va enviar una carta ordenant que el buscaren al seu poble, Alberic. El familiar de la Inquisició d'Alberic va respondre la carta en gener de 1714, afirmant que no l'havia localitzat en aquella població.

El 14 de juny de 1714, fra Andrés es presentava voluntari a l'audiència del Tribunal de València. Afirmava que venia de Roma i es va presentar a l'audiència per demanar perdó. El procés és breu, però detalla el viatge que va fer des de Múrcia a Roma. Tot i això no s'indica el motiu de la seua reclusió inicial.

Llengua: Castellà

Id. 46

Localització: AHN,Inquisició, 5311 : 2 Gabriel Bonet

Lloc: València

Ofici:

Delicte: Judaïtzant

Condemna:

Anys: S.D.

Testimonis:

Observacions:

El procés conserva unes poques anotacions esparses en dos folis. Li obriren procés per judaïtzant, però poc més sabem. No apareix la data, tot i que el tipus de lletra és similar a d'altres processos de finals del XV i principis del XVI.

Llengua: Llatí i català

Id. 47 Gabriel Castelar

Localització: AHN,Inquisició, 5311 : 3

Lloc:

Ofici:

Delicte:

Condemna:

Anys:

Testimonis:

Observacions:

Només es conserva la portada, que indica que es tracta del procés contra la memòria i fama de Gabriel Castellar, fet que indica que era ja difunt, pel crim d'heretgia.

Llengua: Castellà

Id. 48 Isabel

Localització: AHN,Inquisició, 5311 : 5

Lloc:

Ofici:

Delicte: Judaïtzant

Condemna:

Anys: 1504

Testimonis:

Observacions:

Només conservem la portada. Aquesta indica l'inici del procés contra la memòria i fama d'Isabel (difunta), dona de Jacobi Scrivà. Segons unes poques anotacions al verso del segon foli, deduïm el motiu del procés, que Isabel, tot i ser cristiana batejada, era practicant de la Llei de Moisès.

Llengua: Castellà

Id. 49 Isabel, muller de Gabriel, natural de Daroca

Localització: AHN,Inquisició, 5311 : 40

Lloc: València

Ofici:

Delicte: Judaïtzant

Condemna:

Anys: 1506

Testimonis:

Beatriu Genisa

Jerònima Genisa

Observacions:

Conserva un relació breu de les dues testimonis, que afirmen que na Isabel observava els dissabtes.

Llengua: Llatí i Català

Id. 50 Isabel Cotilles, muller de Gerau Llopis

Localització: AHN,Inquisició, 5311 : 4

Lloc: Oriola

Ofici:

Delicte: Judaïtzant relapsa

Condemna: Relaxada

Anys: S.D (Principis del XVI)

Testimonis:

Observacions:

Na Isabel Cotilles ja havia sigut processada per la Inquisició per practicar la Llei de Moisès sent cristiana batejada. Ara li obrin un nou procés per reincident (relapsa). Ella confesa que havia acudit a certes cerimònies amb diverses persones en què alguns llegien passatges d'un llibre. Ella afirma no entendre què llegien.

Prohibeixen als descendents de na Isabel «per línea masculina fins al segon grau i per línea femenina fins al primer grau» de participar de tots els oficis i beneficis eclesiàstics i seglars, declarant-los inhàbils. A més, els prohibeixen dur vestits ornamentals ni joies d'or i plata.

Llengua: Català

Id. 51 Joan de Ledos, natural de Terol

Localització: AHN,Inquisició, 5312 : 1

Lloc: València

Ofici:

Delicte:

Condemna: 100 açots i absolt, amb la condició que vaja tres dissabtes a una església i rese 5 Parenostres i 5 Avemaries. I desterrament perpetu de la jurisdicció del Tribunal de València.

Anys: S.D. (XVI?)

Testimonis:

Observacions:

Joan va tindre notícies d'allò que un testimoni havia dit contra ell i va intentar que es desdiguera d'allò confessat. També va insistir a un altre testimoni que no declarara res si li preguntaven per alguns conversos. Tot i que no apareix a la documentació el motiu del procés, aquest darrer punt sembla situar-lo entre conversos.

Intentar influir en la confessió d'un testimoni era greu, però com que Joan va confessar honestament tots els errors en què havia incorregut, va ser absolt de la condemna d'excomunió que li tenien preparada, amb la condició que, durant tres dissabtes, resara a la Mare de Déu 5 Parenostres i 5 Avemaries. A més, per a escarment d'altres, li donaren públicament 100 açots i el desterraren perpètuament dels territoris del Tribunal de València.

Llengua: Castellà

Id. 52 Serafina Fuertes, dona de Vicent Ferrer

Localització: AHN,Inquisició, 5323 : 45

Lloc: Gandia

Ofici:

Delicte: Supersticions

Condemna:

Anys: 1743-1744

Testimonis:

Maria Anna Cots, viuda de Francesc Enguix, llaurador

Joan Gavilà, hostaler

Hilària Martí

Observacions:

Maria Anna Cots afirma que Felipa, la filla de Serafina, jugava amb un home, al qual la denunciant no va vore perquè era cega, però per la veu el va reconèixer. Era Joan Gavilà, fadrí i hostaler de Gandia. La xiqueta va punxar Joan Gavilà amb una agulla. Llavors, Serafina va ordenar la seua filla que clavés l'agulla al terra. Quan la denunciant li preguntà per què fei allò, Serafina li va respondre que, d'aquesta manera, se li passaria el dolor. En aquella escena estava també Hilària Martí, vídua de Pedro Plantal [?], la qual va reprendre Serafina per haver dit tal cosa. Serafina li va dir que allò era cert, perquè ella ho feia sempre que es punxava mentre cosia.

El procés únicament inclou la denuncia inicial d'Anna Maria Cots, no així les declaracions de Joan Gavilà i Hilària Martí. D'aquesta última, el comissari de Gandia que emet la documentació cap al Tribunal de València explica:

“Sobre la declaración de Hilaria Martí, devo exponer que cuando la tomé, viendo a la declarante tan negativa y turbada, llegué a dudar si estaría o no en su sano juicio. y, haviendome informado después con cautela, hallo que siempre ha sido de corto talento, el que días hace tiene ofuscado y perturbado por haberse dado mucho al vino”.

Llengua: Castellà

Id. 53 Violant Despuig, filla de Pere Despuig, mercader d'Oriola

Localització: AHN,Inquisició, 5311 : 6

Lloc: València

Ofici:

Delicte: Judaïtzant

Condemna:

Anys: S.D.

Testimonis:

Observacions:

L'acusada, natural d'Oriola i resident a València, guardava el dissabte, celebrava el dejuni del Perdó. No treballava divendres al vespre ni dissabte i, en canvi, treballava el dia de la Verge Maria. Només es conserven quatre pàgines amb informació fragmentària.

Llengua: Llatí i Català

Id. 54 Abraham Cerruch, natural d'Albarrasí

Localització: AHN, Inquisició, 5311 : 7

Lloc: València i Morvedre

Ofici:

Delicte: Judaïtzant

Condemna:

Anys: 1482

Testimonis:

Jaume Gil, nebot d'Abraham Cerruch (Denunciant)

Observacions:

El denunciant, Jaume Gil, diu que estava en Morvedre i el dia de la Mare de Déu d'Agost se n'anà amb el seu amo, Pero Gil, a Galícia, d'on tornaren a València quan el rei i la reina ja estaven a la ciutat de València. Llavors, mentre el denunciant venia al mercat una bota de sardines, uns jueus (Abraham Cerruch, tio del testimoni, i un altre de Daroca) li digueren que, des que el rei i la reina estaven a València, l'havien buscat per tota la ciutat a petició de la mare del denunciant. Després de comunicar-ho a Pero Gil, aquest li va donar permís perquè anara amb ells dos a veure sa mare. Aquests li van dir que tornarien a per ell. El procés s'acaba com segueix: "els dits juheus tornaren a cavall, e passant e anant allà hon ell testimoni era, que venia sardines, veren un christià que estava al costat de ell testimoni, los dits juheus..."

Llengua: Català

Id. 55 Gerónimo Faraig

Localització: AHN, Inquisició, 560 : 6

Lloc: Anna

Ofici:

Delicte: Sodomia

Condemna: Suspensa

Anys: 1614

Testimonis:

Fèlix Aguilar (Còmplice)

Josep Jover (Delator)

Observacions:

El procés només conserva un escrit de defensa de Gerónimo Faraig, morisc d'Anna, que explica que com que ell i Fèlix Aguilar són menors i, a més, Josep Jover és enemic seu, no pot ser jutjat ni admetre com a prova la declaració de Jover.

Llengua: Castellà

Id. 56 Gaspar Bosch, natural de Montpesa (França)

Localització: AHN, Inquisició, 559 : 17

Lloc: València

Ofici: Lleurador

Delicte: Sodomia

Condemna:

Anys: 1574

Testimonis:

Joan Pita, afinador de colors.

Observacions:

Joan Pita dona testimoni d'oïdes. Una dona francesa li ha contat que un xiquet, de nom Francesc, li va dir que Gaspar Bosch, amo del xiquet, l'havia sodomitzat.

En la primera audiència, Gaspar explica que no sap el motiu pel qual l'han empresonat. El mateix dia per la vesprada compareix l'alcaid i diu que quan anava a donar-li de sopar al pres, el va vore en la seua cel·la penjat de la reixa d'una finestra. «Se colgó con un cordel que quitó de la escoba que tenía para barrer». A la nit, Vicent Ximeno, familiar del Sant Ofici; Pere Ximeno, el seu germà, i Joan Bonet, forner de Russafa, van soterrar el seu cos a una fossa fonda en un camp prop de Montolivet.

Llengua: Castellà

Id. 57 Lluís de l'Assumpció

Localització: AHN, Inquisició, 562 : 1

Lloc: València

Ofici: Religiós trinitari, ministre de l'orde

Delicte: Sol·licitació

Condemna: Causa suspensa

Anys: 1814

Testimonis:

Teresa Hueso

Miquel Jordà

Observacions:

Miquel Jordà, religiós de la congregació de Sant Felip de Neri de València, escriu una carta al Tribunal en què explica que sor Teresa Hueso, religiosa del convent de Sant Cristòfol de València, vol delatar fra Lluís de l'Assumpció «mas el rubor propio de una religiosa en materias de esta naturaleza [...] la tienen en la maior alixión y congoja». Una segona carta de Miquel Jordà explica les dificultats que tindria la confessant de declarar davant dos desconeguts, oficials de la Inquisició. A més, el locutori està prop de la porteria, fet que faria perillar el secret de les diligències. La solució de la Inquisició és nomenar Miquel, de manera provisional, com a comissari i notari del Tribunal.

La religiosa confessa que fra Lluís de l'Assumpció, durant l'acte de la confessió, li deia paraules deshonestes i l'obsequiava amb rellotges i rosaris, que posava entre els pits de la confessant.

Llengua: Castellà

Id. 58 Josep Ballester

Localització: AHN, Inquisició, 562 : 2

Lloc: Polinyà de Xúquer

Ofici: rector de la parròquia

Delicte: Sol·licitació

Condemna: Abjura de levi, privació perpètua de confessar i desterrament de mig any de Polinyà i Madrid.

Anys: 1701-1702

Testimonis:

Caterina Hernández, dona de Joan Barranca

Anna Maria Grau, dona de Vicent Bauset

Maria Fullana, dona de Pere Martínez

Rosa Nadal, dona de Francesc Rubio

Josepa Vallebrera, dona de Baptista Nadal

Joan Suárez, arrendatari de la tenda de Polinyà

Joan Figueres, familiar de Polinyà

Pere Almeller i Carpi, familiar de la Inquisició d'Albalat de la Ribera

Vicent Martí, batlle de Polinyà

Vicent Garcia, justícia de Polinyà

Tomàs Santamaria

Pedro Santamaria

Observacions:

Pere Almeller i Carpi, familiar de la Inquisició d'Albalat de la Ribera, acudeix voluntàriament al Tribunal per a declarar que feia uns dies, durant una conversa que mantenia amb Vicent Martí, batlle de la vila de Corbera i lloc de Polinyà, i amb mossèn Valero, de Polinyà, es va unir a la conversa Crespí, nunci de la Cúria. Aquest nunci va preguntar al batlle «que cómo les iba con el retor de Poliñán, que decían que solicitava las mugeres en la confesión. Y dicho bayle le respondió que dicho retor era un loco».

Durant la celebració d'una missa, l'acusat va pujar al púlpit, es va llevar la casulla i es va dirigir a cinc dones de Polinyà, dient-les que mai les perdonaria per haver escampat el rumor sobre les sol·licitacions durant el sagrament de la confessió. Llavors, el batlle i el justícia van anar a casa de les dites dones per comprovar la seua versió. El rumor va ser tan gran que el rector va acudir voluntàriament al Tribunal per tal d'explicar que, per rancúnia, havien escampat el rumor. Els testimonis declaren que el rector sol·licitava les dones al confessionari i pretenia tindre tractes carnals a canvi de joies.

Mentre el rector està pres, aprofita per denunciar que fra Jacinto Sanchiz, franciscà de Santa Bàrbara d'Alzira, predicant en la dominica de les Temptacions, «ponderando las palabras *omnia tibi dabo si cadens adoravisme*, y particularmente la del *dabo* y su fuerza, dixo que un bufón en Madrid havia dicho a la reyna que si dándola tanta cantidad concentiría en acto torpe. Y diciéndole la reyna que no, dicho bufón fue añadiendo mayores cantidades. Y la reyna dixo qué tanto podría darla que consintiese. A lo que el bufón añadió: qué buena ocasión me pierdo por no tener dinero».

Igualment, explica que el dia de Sant Vicent de 1702, en la parròquia de Polinyà, fra Tomàs Díaz, franciscà de Carcaixent, va parlar d'un miracle en què Sant Vicent, amb la senyal de la Creu, havia fet que una sabata que s'havia submergit a l'aigua flotés. I va afegir que «san Pedro no llegava al zapato de San Vicente, provándolo con el *modico fidei quare duvitasti*, pues san Pedro se havia empezado a sumergir en las aguas y san Vicente havia hecho que el zapato anduviese sobre ellas».

Llengua: Castellà

Id. 59 Cristóbal Berlanga

Localització: AHN, Inquisició, 562 : 3

Lloc: València

Ofici: religiós de la Companyia de Jesús

Delicte: Sol·licitació

Condemna: Abjura de levi, privació perpètua de confessar i dos anys de desterrament de València i Madrid.

Anys: 1717

Testimonis:

Vicent Pardo

Margalida Font

Francesca Llobet

Escolàstica Moliner

Observacions:

Vicent Pardo, prevere beneficiat de la Catedral de València i capellà de l'Hospital General, declara en nom de Margalida Font que feia 14 o 15 anys Cristobal Berlanga la sol·licitava en confessió. El jesuïta tenia gustos sadomasoquistes i ambdós quedaven per a fer exercicis de mortificació en els quals es donaven fuetades al cul. Quan es confessava, el religiós li deia que «si pudiera te haría el culo como un tomate». Per ordre de Berlanga, Margalida Font disciplinava també a Escolàstica Moliner. L'acusació del fiscal recull 23 punts en què relata les pallisses que el jesuïta propinava a les seues filles espirituals.

Llengua: Castellà

Id. 60 Mateu Bèrnia

Localització: AHN, Inquisició, 562 : 4

Lloc: València

Ofici: Religiós mercedari, comanador de l'orde de la Mercè a València.

Delicte: Sol·licitació

Condemna:

Anys: 1692

Testimonis:

Mònica Álvarez

Miquel Vallés

Maria Soler

Observacions:

«Mónica Álvarez, de profesión beata de San Agustín», natural de «Castellón de Xàtiva», veïna de

València, demana audiència per declarar que, feia tres anys, el pare Bèrnia la sol·licitava en confessió i li demanava tractes carnals a canvi de vestits i diners. En aquest mateix sentit declara Maria Soler.

Fra Miquel Vallés, mercedari, declara d'oïdes el que li va contar Teresa Maria. Aquesta li explicava que fra Mateu Bèrnia també l'havia sol·licitada. A més, afegeix que corria el rumor que Mateu havia revelat secrets de confessió.

Llengua:

Id. 61 Josep Boïgues

Localització: AHN, Inquisició, 562 : 5

Lloc: Sollana

Ofici: religiós mercedari

Delicte: Sol·licitació

Condemna: Causa suspesa

Anys: 1802

Testimonis:

Marianna Mas

Observacions:

Marianna Mas, de Benifaió, denuncia que fra Josep la sol·licitava en confessió. Josep Boïgues era natural de Simat i professava al convent de l'Alcaecia, extramurs de Sollana, per bé que acudia a confessar a Benifaió i Almussafes. Aquest li deia a Marianna paraules deshonestes i proposicions com «¿dónde vamos a comer la mona de Pascua?». Igualment, li escrivia esqueles en què li demanava mantindre relacions sexuals. El fet que es tractés d'un únic testimoni va propiciar que la causa se suspengués.

Llengua:

Id. 62 Agustí Cabades i Magí

Localització: AHN, Inquisició, 562 : 6

Lloc: València

Ofici: religiós mercedari i qualificador del Sant Ofici

Delicte: Sol·licitació

Condemna: Abjura de levi, retirada del títol de qualificador, privació perpètua de confessar, desterrament de 8 anys de València i 4 mesos de penitències espirituals que va complir a San Lorenzo de El Escorial.

Anys: 1770-1790

Testimonis:

Francesca Pérez

Rosa Eiximeno

Llúcia de la Torre

Rosa Sans

Lluïsa Llargues

Esperança Ribes

Josefa Martí

Margalida Mariam

Josefa Cànoves

Micaela Climent

Observacions:

Fra Agustí Cabades, mercedari de la Mercè de València, declara espontàniament. El religiós declara que va sol·licitar Francesca Pérez. Aquesta, a petició del religiós, li mostrava els pits a través de la reixeta.

Igualment declara que a la seua cel·la va tindre tocaments amb un xiquet, Serra o Serreta, que era orfe de Sant Vicent. Les investigacions dels inquisidors van donar resultat. Serreta era Josep Serra, batejat a Carcaixent, velluter i, en aquells moments, soldat destinat a Cartagena.

Després d'aquesta declaració, se succeïren nombrosos interrogatoris a altres testimonis/víctimes de reiterades sol·licitacions del confessor. El fet que Agustí Cabades fos qualificador del Sant Ofici, segurament, va provocar que el procés es perllongués durant els 20 anys que transcorregueren entre la confessió voluntària inicial (1770) i la sentència (1790).

Llengua: Castellà

Id. 63 Llorens Carbonell

Localització: AHN, Inquisició, 562 : 7

Lloc: Tibi

Ofici: rector de l'església de Tibi

Delicte: Sol·licitació

Condemna:

Anys: 1747

Testimonis:

Magdalena Castelló

Joaquima Castelló

Antoni Roma

Observacions:

Mossèn Llorens va acudir espontàniament al Tribunal a confessar que havia sol·licitat Magdalena Castelló, de Tibi, amb qui va creuar paraules deshonestes i tocaments impúdics. Aquesta li ho havia confessat anteriorment a fra Antoni Roma, natural de Benifato (Vall de Guadalest) franciscà al Col·legi del Sant Esperit de Missioners Apostòlics. També declara Joaquina Castelló, de Tibi, que també va ser sol·licitada per Llorens Carbonell.

Llengua: Castellà

Id. 64 Joan Baptista Català

Localització: AHN, Inquisició, 562 : 8

Lloc: làtova

Ofici: Rector de làtova

Delicte: Sol·licitació

Condemna: Abjura de levi, desterrament de 4 anys de làtova i Bunyol, el primer any, reclòs a un convent on fera exercicis espirituals.

Anys: 1764

Testimonis:

Fra Josep Ramon de Sant Francesc

Fra Josep de Sant Llorenç

Vicenta Juan

Xaviera Sanchis

Josepa Ferrús

Xaviera Juan

Josepa Lujan

Antònia Lisarde

Mariam Arcos

Francisco Pérez

Joaquim Lisarde

Vicente Ferrús

Maria Teresa Pérez

Salvadora Pérez

Observacions:

Llengua: Castellà

Id. 65 Lluís Climent

Localització: AHN, Inquisició, 562 : 9

Lloc: Vilafranca, Benlloc, Cinctorres

Ofici: rector de Vilafranca

Delicte: Sol·licitació

Condemna:

Anys: 1728

Testimonis:

Antònia Barreda

Antònia Penyaroja

Observacions:

Antònia Barreda, muller del cirurgià Josep Andreu, natural de Vilafranca i veïna de Benlloch, testimonia que el passat Dijous Sant es va confessar amb el prevere Lluís Climent. Aquest li va dir: «Ya sabes que días hace que tengo ganas de gozarte. Y assí, esta noche baxarás a abrirme la Puerta de tu casa». N'Antònia Penyaroja, veïna de Cinctorres, també delata el mossèn en termes similars. L'expedient només conserva les diligències efectuades a Benlloc i Cinctorres.

Llengua: Castellà

Id. 66 Cristobal Cros

Localització: AHN, Inquisició, 562 : 10

Lloc: L'Alcora

Ofici: rector de l'Alcora

Delicte: Sol·licitació

Condemna:

Anys: 1785

Testimonis:

Carmela Garcia

Observacions:

Carmela Garcia, de l'Alcora, confessa que mosset Cristóbal Cros la va sol·licitar en confessió. Se-

gons la testimoni, aquest li deia: «Carmela, yo he soñado que tenía parte contigo y te decía: “¿Mañana, te agrada?”».

L'expedient només conserva les diligències efectuades a l'Alcora.

Llengua: Castellà

Id. 67 Fra Domingo

Localització: AHN, Inquisició, 562 : 11

Lloc: València

Ofici: religiós carmelita descalç

Delicte: Sol·licitació

Condemna:

Anys: 1761

Testimonis:

Lucia Carod, natural de Fresnera

Observacions:

Lucia Carod residia feia 4 anys a la casa de dones penedides de Sant Gregori. La declarant es va confessar amb fra Domingo, pare confessor de l'esmentada casa, i li va dir que tenia intenció d'abandonar aquell lloc perquè ja no resistia més. El confessor li va respondre: «¿Para qué quieres salirte, para putear?». Ella li va respondre que ja no volia exercir més la prostitució. Durant aquella confessió, segons la declarant, fra Domingo li deia paraules deshonestes mentre es masturbava, tot i que la declarant no ho va poder veure.

Llengua: Castellà

Id. 68 Esteban Verde

Localització: AHN, Inquisició, 562 : 12

Lloc: València

Ofici: religiós mercedari

Delicte: Sol·licitació

Condemna:

Anys: 1687

Testimonis:

Fra Josep Casabona

Fra Lluís Chover

Agapita Bonday

Antònia Bou

Vicenta Barbaroja

Maria Mora

Tomasa Escrivà

Àngela Bonpa

Florència Bonday

Observacions:

El procés conserva les declaracions d'Agapita Bonday, Antònia Bou i Vicenta Barbaroja. Aquestes tres testifiquen contra fra Esteban Verde, comanador del convent de la Mercè de València, per sol·licitació en l'acte de confessió. A aquestes confessions, s'uneixen les testificacions d'oïdes de la resta de testimonis.

Llengua: Castellà

Id. 69 Açam

Localització: AHN, Inquisició, 560 : 1

Lloc: València

Ofici: Esclau d'en Carlos Juan

Delicte: Sodomia

Condemna: Relaxació

Anys: 1629

Testimonis:

Observacions:

Açam pagava a joves cristians per mantindre relacions sexuals amb ells

Llengua: Castellà

Id. 70 Francesc Castelló

Localització: AHN, Inquisició, 560 : 2

Lloc: Mancosa

Ofici:

Delicte: Sodomia

Condemna:

Anys:

Testimonis:

Observacions:

Llengua: Castellà

Id. 71 Josep Extravagante

Localització: AHN, Inquisició, 560 : 5

Lloc: València

Ofici:

Delicte: Sodomia

Condemna: Relaxació

Anys:

Testimonis:

Observacions:

Llengua: Castellà

Id. 72 Gesualdo Felices

Localització: AHN, Inquisició, 560 : 7

Lloc: València

Ofici:

Delicte: Sodomia

Condemna:

Anys: 1758-1759

Testimonis:

Observacions: L'expedient conserva cartes que Gesualdo envià a sa mare des de la presó.

Llengua:

Id. 73 Vicent Pérez i Pasquala Gil

Localització: AHN, Inquisició, 560 : 13

Lloc: València

Ofici: Mestre sabater

Delicte: Sodomia

Condemna: Absolts, amb imposició de penitències saludables.

Anys: 1817

Testimonis:

Observacions:

Vicent Pérez, mestre sabater, i Pasquala Gil, naturals de Sogorb, estaven casats i residien a València, prop de la parròquia de Sant Esteve. Els dos acudiren espontàniament al Tribunal a confessar que «por un efecto de la humana fragilidad, cometieron entre sí el nefando crimen de la sodomía». Vicent va admetre que en 3 o 4 ocasions va haver de vèncer la resistència de la seua dona, la qual «al fin consentia de grado por darle gusto». Ella, en canvi, declara que va accedir per tal de no disgustar el marit.

Llengua: Castellà

Id. 74 Pere Puig Ferreres

Localització: AHN, Inquisició, 560 : 14

Lloc: Tavernes Blanques / Meliana / Almàssera

Ofici: Religiós ermità

Delicte: Sodomia

Condemna: Desterrament perpetu dels territoris sota jurisdicció del Tribunal de la Inquisició de València

Anys: 1572

Testimonis:

Joan Garcia

Joan Barra

Vicent Cristòfol

Observacions:

Joan Garcia, de 12 o 13 anys, natural de Requena i veí d'Almàssera, acudeix a als inquisidors per denunciar que el dijous anterior havia anat a sentir missa a Meliana. El clergue d'allí el va enviar amb mossèn Pere Puig Ferreres, que estava a càrrec de l'ermita de la Misericòrdia, situada al camí Reial de Tavernes Blanques. A l'ermita, ambdós soparen carn i cama-roges. Al calor de la llar, el religiós va demanar al xiquet que li rasqués l'esquena. Després, es van gitar i mossèn Pere el va sodomitzar dues vegades «y éste, aunque se defendía y dava de puñadas no se podía defender d'él».

Joan Barra i Vicent Cristòfol, veïns d'Almàssera, donen fe d'oïdes del que els havia contat Joan Garcia.

Al llarg de les tres monicions inicials, mossèn Pere Puig Ferreres, natural de Vilabertran (Alt Em-

pordà), diu que Joan Garcia, mentre estaven ambdós gitats, li va agafar els genitals i se'ls va posar entre les seues cames, fet que va produir que el clergue ejaculés, però que ell no va penetrar el xiquet. La defensa del clergue es basa en el fet que ambdós havien begut molt i estaven ebris.

Com que l'acusació es basa només en el testimoni directe d'un únic menor i dos testimonis d'oïdes que expliquen el que els ha contat el testimoni principal, només el condemnen per allò que ha confessat el religiós. Tot i això, el condemnen que senta una missa a la sala del Tribunal i al desterrament perpetu dels territoris jurisdiccionals de la Inquisició de València.

Llengua:

Id. 75 Lluís Ramon

Localització: AHN, Inquisició, 560 : 15

Lloc: València

Ofici: Polvorista

Delicte: Sodomia

Condemna: 100 açots, desterrament de 10 anys del regne de València i els 5 primers anys, a gales al rem sense sou, per ser menor.

Anys: 1651

Testimonis:

Carlos Charmariner, soldat napolità

Josep Vicent Martiniano Sanchis (Martiniano Micó), rober de València

Observacions:

L'any 1651 la Inquisició havia iniciat procés contra Carlos Charmariner, sicilià, que segons la portada del procés de Lluís Ramon, havia sigut votat a relaxació. En el decurs d'aquell procés, va declarar un dels seus còmplices, Josep Vicent Martiniano Sanchis, conegut com Martiniano Micó, rober de València. Martiniano va declarar que mai havia mantingut relacions amb Carlos Charmariner, però que aquest tenia «otros conocidos con quien se entretenía, el uno era un hijo del ayudante, y a un criado de un guantero».

Lluís Ramon era polvorista, fill de Guillermo Ramon, ajudant de la Companyia i, arran la declaració de Micó, va ser processat per sodomia.

Carlos Charmariner explica que feia 4 anys, quan era soldat, estava a Tortosa. Una vesprada, els soldats jugaven als daus en una casa en ruïnes sota el castell. Charmariner va apartar Lluís Ramon de la partida i els dos se'n van anar a una casa buida. Allà, Charmariner va sodomitzar Lluís Ramon a canvi de diners. Declara que durant l'acte «no halló resistencia ninguna en el óculo, sino que el miembro entró liberalment. Y desde entonces, quedaron amigos». Les relacions se succeïren i sempre que acabaven l'acte sexual, Carlos

«quando havia menester algun dinerillo se le dava y alguna vez le combidava a comer». Anys després dels episodis de Tortosa, van reprendre les relacions a València.

Lluís Ramon va admetre els fets, matitzant, però, que en una de les vegades que Carlos havia declarat, aquest havia ejaculat extra vas; en la resta, intra vas.

La defensa de Lluís Ramon es basa en el fet de ser menor d'edat. Els inquisidors demanen còpia de l'acta de bateig del jove a l'església parroquial de Xelva, d'on era natural, i certifiquen aquesta circumstància. Per aquest motiu, li van commutar la pena de relaxació per la de 100 aços, desterrament de 10 anys del regne de València i els 5 primers anys, a galeres al rem sense sou.

Llengua: Castellà

Id. 76 Aldonça Bellviure, Flor Bellviure, misser Francesc Palau, Violant Despuig, Francesc del Mas, Gabriel Biabrera, Dionis Tristan, Gabriel Morro, Angelina Caldereta i Damiata Molins

Localització: AHN, Inquisició, 5311 : 9

Lloc: València

Ofici:

Delicte: Judaïtzant

Condemna: Abjuració, reconciliats amb l'Església, confiscació de béns i prohibició d'ocupar càrrecs i oficis públics així com de dur vestits de seda ni joies.

Anys: 1486

Testimonis:

Observacions:

Aldonça Bellviure, muller de Gaspar Bellviure, confessa que, vivint a Mallorca amb els seus pares, Úrsula i el mercader Daniel Bellviure, ja celebraven cerimònies hebraïques (Consagraven els dissabtes, celebraven el Dejuní del Perdó i la Pasqua jueva). I després, ja a València i casada amb Gaspar Bellviure, han continuat la tradició familiar.

La germana, Flor Bellviure, confessa el mateix. Abans de casar-se, celebraven els ritus jueus a Mallorca en casa dels seus pares; i, ja a València, després de casar-se amb Gabriel Bellviure, mantien eixes cerimònies, que practicava tant a sa casa com amb la seua germana Aldonça i, també, amb Violant Despuig.

Violant Despuig, aconsellada pel seu marit, misser Francesc Palau, també confessa l'observació de la llei jueva.

El procés conté algunes de les declaracions d'Aldonça i Flor Bellviure i de Violant Despuig. Però la causa completa anava dirigida a un cercle jueu de la ciutat de València, ja que conté els resums genèrics de les confessions de Misser Francesc Palau, Violant Despuig, Francesc del Mas, Gabriel Biabrera, Dionis Tristan, Gabriel Morro, Angelina Caldereta, Damiata Molins, Aldonça Bellviure i Flor Bellviure. En aquestes confessions, tots admeten haver observat la llei de Moisés.

El fet que confessaren els seus crims dins el temps de gràcia posterior a la publicació d'un edicte inquisitorial els va evitar penes més grosses. No obstant això, la Inquisició els va confiscar els béns i els va prohibir ocupar càrrecs i oficis públics (advocat, procurador, notari, canviador de taula, arrendador, metge, apotecari, especier, cirurgià, sangrador, corredor...) així com també els va prohibir dur vestits de seda ni joies.

Llengua: Llatí i català

Id. 77 Beatriu Guimerà

Localització: AHN, Inquisició, 5311 : 17

Lloc: València

Ofici: família de mercaders jueus

Delicte: judaïtzant

Condemna:

Anys: 1493

Testimonis:

Jaume de València

Leonor, dona de Ferran Roís

Caterina, dona del mestre Jofré

Brigida, criada de Beatriu Guimerà

Isabel Plana

Leonor, dona de Daniel Rabassa

Joan Guimerà, germà de Beatriu

Observacions:

Jaume de València, cosí del marit de Beatriu Guimerà (Manuel Rabassa) confessa que practicaven el Dejuni del Perdó. En aquest mateix sentit declaren Leonor, dona de Ferran Roís; Caterina, dona del mestre Jofré; Brigida, criada de Beatriu Guimerà, que també testifica contra Bernat Guimerà i sa muller Violant, i Graciosa, dona de Genís Cardona, filla de Violant Guimerà. Aquesta última, a més, testifica que Leonor, bastarda de Pere Guimerà, no menjava en la mateixa taula que son pare i, igualment, observava la Llei de Moisès.

Leonor Guimerà confessa que abans de la seua abjuració, ella i la seua família practicaven els ritus jueus.

Isabel Plana, muller de Bernat, heretge relaxat, explica un curiós procediment mitjançant el qual, estant Beatriu Guimerà reclosa a la presó, Joan de Lleó li entregava fulls en blanc camuflats en una granera. D'aquesta manera es produïa un intercanvi epistolar entre l'encarcerada i algú de l'exterior. D'aquest intercanvi epistolar també en dona fe Beatriu, dona de Lluís Ferrer, torcedor

de seda, i Caterina «la castellana». Ambdues estaven recloses a la presó.

Leonor, muller de Daniel Rabassa, testimonia la realització d'un soterrar jueu que implica Magdalena Rojals, Manuel Rabassa, Beatriu Guimerà, Gilabert Valeriola, Gabriel Rabassa i sa muller, Violant, na Blanquina, Gabriel Fenollosa i sa muller Esperança; Bernat pintor i sa muller, Artesa; Pere Pintor i sa muller, Altadona; Violant, muller de Bernat Guimerà; Isabel Salvador, i na Solera, muller de Francesc Soler. El procés també afecta Gaspar Belcaire i sa muller.

Joan Guimerà, germà de Beatriu, confessa que menjava carn i formatge durant la Quaresma perquè l'obligava sa mare. L'interrogatori a Joan Guimerà, a més, tracta sobre la possessió de llibres prohibits, com ara un llibre «intitulat Compendi que parlava de històries de Troya», o un llibre intitulat *De Littera Rubea (vermella)*, «Assí comença lo saltiri lo qual féu e ordenà lo gloriós salmiste e victoriós rey David, apellat en hebraic "Thehelini". Y comença lo primer salm "Benaventurat l'om lo qual etc." E feneix "al Senyor Déu nostre moltes gràcies y mercès". Y és escrit de ploma en paper y en pergamí y és en forma de huit cartes. Y ha en aquell, del dit principi a la fi, segons està contat, CCLXXXVIII cartes. Y té lo kalendari de les festes abans del dit principi, y té a la fi algunes cartes blanques per scriure. Les cobertes són de pop ab cuhiro vermell foguejat y damunt una coberta de cànem gros ab dos gafets ab perles».

Llengua: Llatí, català i castellà

Id. 78 Bevenguda de l'Hort

Localització: AHN, Inquisició, 5311 : 11

Lloc: Sogorb

Ofici:

Delicte: judaïtzant

Condemna:

Anys: 1486

Testimonis: Bahat Julayle, Caterina Esteve, Violant, Jaume Roís, Arnau de Monleón, Francesc Narbó, Francesca Aragonés, Beatriu, Esperança, Caterina, Caterina Escolano, Bartomeu Gurrea, Brígida, Úrsula i Joana.

Observacions:

Desconeixem el nom del primer testimoni per pèrdues de folis en la documentació, però aquest afirma que un dia va que va anar a casa de Bevenguda i hi va veure «un retaule cerca de una ventana en lo menjador, en el qual retaule no y havia pintada imagen ninguna de Nostre Senyor Jesucristo ni de la Virgen María ni de sancto ni de sancta ninguna, salvo que stava pintado todo de pintura que parecía naypes». Segons el testimoni, en aquell retaule hi havia una llàntia que Bevenguda mantenia sempre encesa.

Bahat Julayle, «moro laurador en la moreria de Sogorb», afirma que un dia de Pasqua, en què tot el poble feia festa, li va preguntar a Bevenguda si anava a missa i aquesta li va respondre que no

perquè no era cristiana.

Caterina Esteve Navarro era criada de Violant, casada amb Gabriel de l'Hort, fill de Beveguda. Aquesta explica que Gabriel i sa muller dejunaven segons ritus jueus, però no dominaven el calendari hebreu; ere Beveguda qui s'encarregava de recordar-los les dates en què havien de realitzar les diferents festes i dejunis.

Violant, dona de Joan Ponç, sabater de Sogorb, explica que ella es va encarregar de pastar els dolços per al casament de Daniel de l'Hort, fill de l'acusada. A la nit, la testimoni va dormir a casa Beveguda. Aquesta resava oracions mentre es donava cops al cap i a la cara.

Jaume Roís, llaurador de Sogorb, explica que Beveguda tenia darrere del llit un exemplar de la Torà. Aquest exemplar, segons el testimoni, era de pergamí i cobert amb tela de seda.

Arnau de Monleón, sastre, explica que Beveguda canviava l'oli i les metxes dels cresols cada divendres. Durant eixos dies, Beveguda preparava guisats de carn, cigrons i espinacs, que reservava per al dissabte.

Francesc Narbó, llaurador de Sogorb, mentre cavava amb Joan Garcia, va sentir que aquest deia: «denme diez hombres que yo saquaré la Torà de casa de Beveguda».

Francesca Aragonés explica que havia sentit dir a Violant Just que Beveguda havia fet un crucifix de pasta que va dur al forn a cuire.

Beatriu, muller de Francesc Asensi, va sentir dir a «Angelíniqua, moça de na Angelina, viuda, que ella havia oït dir a huna moça de la madre de la dicha Angelina que la madre de la dicha Angelina havia fet hun crucifixi de pasta y lo havia posat en lo foch hi-n va fer troços».

Esperança, dona de Pere Barranc, testifica el mateix episodi del crucifix de pasta, també d'oïdes.

Caterina, dona de mestre Torrella, mestre, explica d'oïdes que un divendres de la Creu Beveguda va pastar un crucifix i li va dir «Don Jodío, por vós havemos esto de passar, vós lo ploraréis».

Caterina Escolana, vídua de Mateu Escolano, explica d'oïdes que a casa Beveguda es reunien els cristians nous de Sogorb li donaven bufetades a un crucifix. En aquest mateix sentit declara d'oïdes Elvira, muller de Joan Ivanyes.

Bartomeu Gurrea, paraire de Sogorb, testifica que va anar un dissabte a casa l'acusada per a pagar-li unes oliveres i aquesta no va voler agafar els diners en la mà, segons el testimoni, per respectar el dissabte.

Brígida, dona de Carles, teixidor, declara que un dia de santa Caterina, una criada de na Beveguda no volia treballar perquè era festa. Beveguda li va respondre que no hi havia festa perquè santa Caterina era una bagassa.

Úrsula, muller de Berenguer, diu que l'acusada feia treballar els seus treballadors els diumenges i dies de festa.

Joana, muller de Jaume Pi, testifica d'oïdes que Beveguda deia que els jueus no havien mort Jesucrist, sinó que aquest havia mort de vell.

L'expedient únicament conserva les diligències efectuades a Sogorb. No conté, per tant, cap re-

ferència a la sentència ni a la condemna.

Llengua: Català i castellà

Id. 79 Castellana Bellcaire

Localització: AHN, Inquisició, 5311 : 43

Lloc: València / Lliria

Ofici:

Delicte: Judaïtzant

Condemna:

Anys: 1516-1517

Testimonis:

Observacions:

Castellana Bellcaire confessa que el seu nucli de familiars i coneguts practicava ritus jueus, com el Dejuni del Perdó o la Pasqua jueva. En la seua declaració involucra la seua àvia Constança, muller de Gabriel; Úrsula, mare de la confessant; Constança Vicent, serventa de sa casa, Constança Bellcaire, la seua germana; Joan Saragossà, la seua dona i el fill d'aquests, de nom Gabriel; Perot Bellcaire i sa mare, Violant. Tots aquests anaven sovint a casa de l'acusada, on celebraven tots els ritus del calendari jueu.

Durant la següent audiència, l'acusada amplia la nòmina d'individus que conformaven el nucli judaïtzant en què es movia. En aquella ocasió, el testimoni de Castellana implicava el seu marit, Lluís Fuster; els oncles del seu marit (Joan Fuster i Florença, i Pere Fuster i Aldonça); els sogres de l'acusada (Miquel Fuster i Gràcia) i els seus cunyats (Ferrando Fuster i Aldonça).

En posteriors declaracions, na Castellana Bellcaire involucra també na Beatriu, muller de Joan Torres, torcedor de seda; Joanot i Tomàs Bellcaire, germans de l'acusada; Ventura, germana de Perot Fuster; Beatriu Marí, filla de Francesc Marí; Elionor Bellcaire, filla de Gaspar Bellcaire; Àngela Bellcaire; Beatriu, muller de Joan de Berra;

Llengua: Llatí, català i castellà

Id. 80 Dionís Montcada

Localització: AHN, Inquisició, 5311 : 19

Lloc: València

Ofici: Mercader

Delicte: Judaïsme

Condemna: Relaxació

Anys: 1500-1501

Testimonis:**Observacions:**

El primer document de l'expedient s'inicia acèfal, fet que impedeix saber el nom del declarant, però l'anònim confessant afirma que, quan aquest es reunia en un estudi junt amb Francesc Rostolla, Montreal, Baltasar Valeriola i Dionís Montcada, misser Tomàs Llegia comentaris sobre uns capítols bíblics que tractaven de la destrucció que havia de venir sobre la terra d'Edom. El confessant li va preguntar quina era aquella terra i Tomàs li va dir que es tractava d'Alemanya.

Dionís Montcada confessa una discussió sobre la Trinitat que va tindre amb Baltasar Valeriola a propòsit d'un sermó que acabaven d'oïr a l'església de Santa Caterina. A més, continua parlant sobre interpretacions que feien de capítols bíblics.

L'acusació del fiscal reuneix sis punts que fan referència als rituals jueus que practicava Dionís Montcada. Segons el fiscal, l'acusat havia dit que cap convers no aconseguiria la salvació de la seua ànima si no matava un cristià i que per aquest motiu Moisès va matar l'egipci. Igualment, Montcada afirmava que la vinguda del messies encara no s'havia produït.

El procés conserva declaracions de diversos testimonis que, en defensa de Dionís Montcada, afirmen que era cristià practicant, que anava sovint a missa, donava almoines en diverses parròquies així com joies i ornaments per a les esglésies. No obstant això, els vots del tribunal demanaren la relaxació a la justícia seglar.

Llengua: Llatí i català

Id. 81 Gabriel Sans

Localització: AHN, Inquisició, 5311 : 16

Lloc: València

Ofici:

Delicte: Judaïtzant

Condemna: Confiscació de béns i relaxació a la justícia seglar. Privació als seus descendents d'ostentar càrrecs públics ni determinats oficis, així com de dur joies i vestits de seda.

Anys: 1491-92

Testimonis:**Observacions:**

L'expedient no conserva les declaracions de testimonis, però els escrits del fiscal fan entreveure que algú va denunciar Gabriel Sans durant el període de gràcia després d'un edicte inquisitorial. El fiscal l'acusa d'observar totes les festes del calendari jueu, així com de menjar carn en Quaresma o, durant la Pasqua jueva, menjar pa alís.

El procés recull algunes de les oracions que resava Gabriel: «Ojas, Israel, Adonay nostre Déu. Amaràs a ell ab tot ton cor, ab tota ta ànima y ab tot ton haver. Y seran les paraules aquestes que yo manant huy sobre ton cor».

Llengua: Llatí i català

Id. 82 Manuel Romà

Localització: AHN, Inquisició, 560 : 11

Lloc: València

Ofici:

Delicte: Sodomia

Condemna:

Anys: 1712

Testimonis:

Observacions:

L'expedient únicament conserva les declaracions espontànies de Manuel Romà. Aquest explica que feia un mes, va anar al mercat a comprar carn i va veure Nicola, napolità. Després de conversar una estona, «dicho Nicola le cogió la mano y con el dedo de en medio le rascó la palma de la mano y el declarante hizo lo proprio con él, rascándole también la palma de la mano a dicho Nicola, porque ya entendía lo que quería decir»

El napolità li va prometre un real si deixava que el sodomitzés. Manuel va respondre que «ya habríamos de estar en eso»; i Nicola decidí que anaren a la peixateria «donde hay letrinas, y allí lo haremos». Manuel no accedí d'anar a la peixateria i va proposar «las letrinas de San Juan del mercado, como con efecto fueron» Allí comprobaren que entraven i eixien del mercat molts religiosos, motiu pel qual repreneren la idea dels excusats de la peixateria.

Una vegada allí «se quitaron las capas y se bajaron los calzones, y poniéndose el declarante el cuerpo doblado, estribando las manos en la pared y sacando el culo, dicho Nicola sacó el miembro y viendo no le tenía tieso le dijo a éste que le hiciese la puñeta para que se le pusiera tieso, y éste, levantándose de la postura en que estaba, le cogió el miembro en las manos y empezó a meneársele y hacerle la puñeta, y dicho Nicola, al mismo tiempo, le abrazaba y besaba muchas veces hasta que vio estaba el miembro ya tieso, y haciendo poner al declarante en la mesma postura, le metió parte del miembro por el agujero del culo».

Llengua: Castellà